

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Reforme de contabilitate ce se impun la bancile noastre. — Extras din Raportul Băncii Naționale a României. — Situația. — O lămurire. — Dela „Solidaritatea”: Publicarea bilanțului anual. — *Cronică*: Amânarea adunării generale a Băncii Naționale. Comerțul cu Rusia Sovietică Impunerea cheltuelilor de urmărire la ipotecă. Societăți pentru extragerea aurului. *Bilanțuri*: „Vatra”, inst. de credit și economii, soc. pe acții în Cluj. Banca Centrală pentru Ind. și Comerț. Soc. Anon. Cluj str. Regina Maria 1.

Reforme de contabilitate ce se impun la băncile noastre.

Nu pot începe acest articol altcum decât cu o mică expunere asupra contabilității în genere.

Contabilitatea nu este altceva decât un sistem de ordine, de sortare, și variază în formele ei după trebuințele celui care o folosește.

Orice sistem de contabilitate se bazează pe formula:

$$\text{Activ} = \text{Pasiv}$$

Această funcțiune poate fi discompusă în felul următor:

$$\begin{aligned} \text{Activ A} + \text{Activ B} + \text{Activ C} + \text{Activ D} = \\ \text{Pasiv A} + \text{Pasiv B} + \text{Pasiv C} + \text{Pasiv D} \end{aligned}$$

Și mai departe:

$$\begin{array}{rcl} \text{Activ A} & + & \text{Pasiv A} & + \\ \text{Activ A 1} & + & \text{Pasiv A 1} & + \\ \text{Activ A 2} & + & \text{Pasiv A 2} & + \\ \text{Activ A 3} & + & \text{Pasiv A 3} & + \\ \text{Activ B} & + & \text{Pasiv B} & + \\ \text{Activ B 1} & + & \text{Pasiv B 1} & + \\ \text{Activ B 2} & + & \text{Pasiv B 2} & + \\ \text{Activ B 3} & + & \text{Pasiv B 3} & + \\ \text{Activ C} & + & \text{Pasiv C} & + \end{array} =$$

$$\begin{array}{rcl} \text{Activ C 1} & + & \text{Pasiv C 1} & + \\ \text{Activ C 2} & + & \text{Pasiv C 2} & + \\ \text{Activ C 3} & + \text{ etc.} & \text{Pasiv C 3} & + \text{ etc.} \end{array}$$

Această formulă este universală. Dacă substituim pentru poziția Activ A: Contul Cassa, adică: Numerarul, pentru poziția Activ A 1: Disponibilul la bănci, adică: Bănci Debitoare, etc., iar pentru Pasiv A: Capital societar, pentru Pasiv A 1: Fondul de Rezervă, — și așa mai departe, atunci am trecut dela formula algebrică la compunerea aritmetică a bilanțului.

Bilanțul este inerent contabilității în tot decursul gestiunii, de aceea poate fi format oricând prin încheierea conturilor.

Oricine a devenit odată familiar cu acest sistem, se va emancipa dela ideea, că contabilitatea ar fi o știință complicată. *Aplicarea* sistemului de contabilitate însă recere anumite cunoștințe și o logică consecventă, pe cari mulți nu le posedă.

Într'un sistem de contabilitate bine aplicat trebuie să domnească o ordine desăvârșită. Activele sau pasivele cuprinse în anumite conturi trebuie să fie omogene. Fiind împotriva sistemului, este inadmisibil ca de exemplu într'un cont pasiv, să se cuprindă și active, cari micșorează soldul pasiv, și invers, sau cu alte cuvinte: Nu este corect ca un cont pasiv să cuprindă subconturi debitoare, sau ca un cont activ să cuprindă subconturi creditoare, deoarece prin aceasta se falsifică funcțiunea: $\text{Activ} = \text{Pasiv}$.

O contabilitate corect organizată nu poate să prezinte dificultăți la compunerea bilanțului. Nu este necesar ca la sfârșitul perioadei de gestiune să se facă ordine în sistemul de ordine desordonat, să se „jongleze” cu cifrele, aici reducând și dincolo urcând, dintr'un cont în celalalt, până ce în fine, după multă trudă, se cristalizează bilanțul. Dimpotrivă, compunerea bilanțului trebuie să fie cel mai clar lucru, un

lucru de șablon, pe care să-l poată termina oricare funcționar mai experimentat în timpul cel mai scurt.

Aceasta bineînțeles numai atunci, dacă contabilitatea este bine organizată, A) în vederea nevoilor practice ale băncii, B) conform cerințelor legilor generale și speciale.

Componenții unui sistem de contabilitate se modifică în continuu, se deschid, se încheie și se suprimă conturi, alte se împart în două sau mai multe, după cum cer transformările activelor și ale pasivelor, după cum pretinde mersul afacerilor. Pe lângă toate acestea trebuiesc observate dispozițiunile legiurilor și modificările lor. Nu este admisibil ca numai la compunerea bilanțului să fie respectate aceste dispozițiuni, ci în continuu, în sistemul întreg de contabilitate, în tot cursul gestiunii. Este datoria oamenilor de specialitate să vegheze ca contabilitatea să fie corectă și să corăspundă cerințelor legale. Ar fi de dorit ca fiecare funcționar să fie bine informat în această privință, pentru a fi în stare de a putea raporta superiorilor săi și de a propune modificările devenite necesare.

Dacă se vor observa cu stricteță aceste principii, și dacă se va crea și menține un sistem de contabilitate ireproșabil, care este ținut într'o continuă stare de ordine și de legalitate, atunci se vor reduce lucrările de încheiere la un minim. Tot la un minim se va reduce orice lucrare ocazională, de ex. de statistică.

În anii din urmă a putut să facă fiecare funcționar de bancă experiența, că asemenea lucrări au devenit tot mai grele, mai răpitoare de timp, și nu au dat rezultate precise. De ce oare? Pentru că au fost neglijate și au ajuns în disordine „sistemele de ordine“. Și aceasta nu datează numai din timpul din urmă, din timpul evenimentelor excepționale ce s'au petrecut în economia noastră, ci datează de mai de mult. Ani de-a rândul am lucrat cu sisteme defectuoase, greoi, învechite.

În vederea acestei situații avem nevoie de reforme, — reforme practice, menite de a moderniza și a simplifica contabilitatea, și reforme recerute de lege.

Legiferările în această materie, fie îmbucurătoare sau nu din alte puncte de vedere, un bine ne-au adus: Ne silesc să facem ordine, să ne reorganizăm sistemele de contabilitate.

Reformele practice sunt extrem de necesare căci nu poate fi accentuat în deajuns cât timp și câtă energie se pierde, când funcționarii unei bănci lucrează în cadrul unui sistem de contabilitate învechit și după metode învechite, când una și aceeași contare poate fi făcută ad libitum, la diferite secții și în mai multe feluri, în registrul cutare sau cutare, pentru ca la sfârșitul perioadei de gestiune și în vederea compunerii bilanțului să se revină.

Intr'un sistem de contabilitate desăvârșit nu există pentru o contare decât o singură soluție, la fel ca în matematică, iar toate celelalte soluții sunt tot atâtea greșeli.

Se impune între altele: Despărțirea strictă prin conturi separate în maestru și prin registre auxiliare separate a tuturor activelor și pasivelor, și totodată separarea *între sine* a diferitelor forme de activ sau pasive din aceeași categorie (conturi curente creditoare și debitoare, diferitele categorii de depuneri ce le deosebește legea, diferitele conturi de plasmamente, etc.) de-a rândul, până ce fiecare cont din maestru cuprinde numai valori omogene, sub o denumire, care poate fi întrebuițată și în bilanț.

Reorganizând sub aceste aspecte și după o logică consecventă contabilitatea unei bănci, vom avea și în contul Profit și Pierdere un instrument perfect pentru stabilirea venitului impozabil și pentru stabilirea sumelor datorate fiscoi. Apelurile fiscale se vor reduce la un minim.

Reformele de cari avem nevoie trebuiesc făcute de urgență pentru a ne da posibilitatea de a lucra între împrejurări mai favorabile și de a nu mai neglija afacerile curente și lupta pentru existența și progresul băncilor noastre.

În Țara noastră există multe bănci înregistrate ca firme indigene, însă cu capital străin de peste graniță și cu conducere străină. Aceste bănci dispun de organizații moderne, oferă publicului un serviciu prompt, și fiind mai puțin afectate de conversiune, inspiră mai multă încredere. Beneficiile lor însă sunt poziții pasive în economia națională, deoarece sunt destinate a merge peste graniță, sau, în cazul cel mai favorabil, de a augmenta capitalul străin plasat în Țară.

Dacă din punctul de vedere al organizației tehnice am face o comparație între băncile noastre băștinașe și cele menționate, am ajunge la un rezultat puțin favorabil. Trăgând apoi și consecințele pentru viitor, cu necesitate trebuie să simțim un puternic îndemn, de a ne reorganiza și a ne moderniza, ca să ne putem menține și să ne putem apăra cu arme egale — dacă nu superioare — în lupta economică între capitalul indigen și cel străin.

BRUNO ROESLER.

Extras din Raportul Băncii Naționale a României.

Piața monetară și a creditului se consolidează prin lichidarea trecutului și reorganizarea sistemului bancar, în cadrul legilor din Aprilie și Mai 1934. Aceste legi au fost complectate prin legea cu privire la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea creditului din 20 Aprilie 1935. Pe lângă unele completări și

adăogiri aduse legii asupra lichidării datoriilor agricole și legii pentru reglementarea comerțului de bancă, principalul scop al acestei legi este încurajarea fuziunilor bancare, prin acordarea unor avantajii fiscale și simplificarea formalităților.

Felul în care se urmează achitarea datoriilor intrate în conversiune și a ratelor scadente, confirmă părerea exprimată în raportul de anul trecut, că soluțiunea dată problemei datoriilor este cea justă și că ea constituie soluțiunea definitivă.

Incasările efectuate de Banca Națională, în cursul anului 1935, din creanțele intrate în conversiune, înregistrează o sporire importantă, atât în ceea ce privește achitarea integrală a creanțelor, cât și plățile parțiale sub formă de rate, aconturi, etc.

Pentru bănci anul 1935 a însemnat o epocă de clarificare a situațiunii lor în cadrul aplicării legii lichidării datoriilor agricole și urbane și a legii pentru reglementarea comerțului de bancă.

Trierea băncilor efectuată de Banca Națională, în cursul anului 1934, precum și hotărârile pe care le-a luat pentru determinarea modului cum băncile urmează să-și achite datoriile și-au avut realizarea în cursul anului trecut.

Deși situația fiecărei bănci a fost cercetată, cu această ocaziune, cu minuțiositate, iar clasificarea băncilor în bune, viabile și neviabile era de natură să-și aibă o aplicare strictă, totuși, în cursul anului 1935, s'au ivit numeroase schimbări în situațiunea lor, datorită împrejurărilor speciale pentru unele bănci.

Astfel, o parte din băncile cari urmau să încheie înțelegeri cu creditorii, au fost nevoite să recurgă la votul comisiunilor de judecarea capacității de plată, neputând obține adeziunea majorității creditorilor.

Pe de altă parte, multe din băncile pentru care se hotărâse la aplicarea legii lichidării datoriilor, să meargă la comisiune pentru a li se determina capacitatea de plată, au reușit să încheie înțelegeri cu creditorii, fie în condițiuni mai avantajoase decât ar fi obținut dela comisiune, fie chiar scăpând o lichidare sigură, prin concursul ce l-au obținut dela creditori.

Deși organele noastre în sarcina cărora a fost lăsată aducerea la îndeplinire a hotărârilor luate, au depus toate stăruințele pentru a grăbi clarificarea situației băncilor, în special când erau desemnate să prezinte punctul de vedere al Băncii Naționale în calitate de președinți ai comisiunilor de judecare, totuși, mai rămâne un număr însemnat de bănci a căror situație nu este încă lămurită.

De aceea în legătură cu importanta problemă a creditului bancar intern, se impune o clarificare cât mai urgentă a situațiunilor instituțiilor de credit precum și o examinare obiectivă a structurii lor după conversiune, adică a posibilităților lor în legătură cu

funcțiunea importantă ce dețin în economia noastră națională.

Una din acțiunile importante pe care Banca Națională a întreprins-o în cursul anului 1935, a fost aceea de a determina instituțiunile bancare să se concentreze pentru a asigura în viitor consolidarea organismului nostru bancar.

Încă din anul 1934, s'a început să se recomande în mod insistent băncilor să fuzioneze, indicându-se și modul cum să se alcătuiască aceste fuziuni și cum să se grupeze în vederea unei contopiri mai eficace a mijloacelor lor.

Prin numeroase consfătuiri, conducătorii sediilor noastre au căutat să convingă pe reprezentanții băncilor de foloasele și de nevoia imperioasă a concentrării lor, căutând în acelaș timp să-i determine să ducă tratative în acest scop și să îndeplinească, fără întârziere, formalitățile și lucrările necesare.

Legea pentru înlesnirea și refacerea creditului mai sus amintită, a contribuit mult la stimularea interesului băncilor de a fuziona, prin scutirile fiscale ce ce acordă băncilor care întreprind această operație.

Pentru a susține cooperația, Banca Națională a alocat Băncii Centrale Cooperative o sumă de Lei 50 milioane anual, din suma de Lei 450 mil. ce primește dela Stat pentru acoperirea pagubelor rezultate din conversiune și pentru menținerea creditului în general și al celui cooperativ în special.

O chestiune deosebit de importantă se pune referitor la situațiunea băncilor din Ardeal, consolidarea creditului românesc, în provinciile alipite, prezentând un aspect național ce depășește aspectul pur economic. Institutul de Emisiune va cerceta cu toată atențiunea această problemă și va da o soluțiune în deplin acord cu interesele naționale și economice.

Depunerile pe livrete la Casa Națională de Economii și Cecuri Postale sporesc, în cursul anului expirat, dela 1.724 mil. Lei, la 2.185 mil. Lei, iar soldul cecurilor postale, dela 557 mil. Lei la 911 mil. Lei.

Dar ceea ce este mai demn de reținut este sporirea depozitelor la bănci. Statistica asupra 34 bănci cu un capital de cel puțin 40 mil. Lei, fiecare, arată o creștere a depozitelor cu 863 mil. Lei între 31 Martie și 30 Septemvrie trecut.

Acest fenomen este de o însemnătate deosebită, căci el ne indică fără îndoială, că procesul de refacere al creditului este îndrumat pe calea cea bună.

În urma sporirii disponibilităților, dobânzile au avut o tendință de scădere, tendință încurajată și de menținerea taxei scontului la un nivel scăzut, Institutul Dv. fiind permanent preocupat de a realiza o scădere a nivelului dobânzilor, pentru normalizarea condițiilor de credit.

Situația.

Săptămâna din urmă a fost bogată în fapte, cari totuși nu aduc o cât de ușoară speranță de îmbunătățire a vieții noastre economice.

În primul rând cercurile economice dela noi au fost preocupate de adunarea generală a Băncii Naționale, care s'a ținut Dumineca trecută într'o atmosferă foarte vie.

Institutul nostru de emisiune deține astăzi în organizarea economiei naționale, un mare rol, având de îndeplinit atribuțiuni foarte grele. Acoperirea nevoilor de credit ale pieții, e chestiunea cea mai însemnată care trebuia să fie readusă în discuțiunea adunării generale.

În raportul Băncii Naționale se arată principalele motive pentru cari încă nu s'au luat măsurile necesare, pentru acoperirea cel puțin în parte a nevoilor de credit ale pieții.

Iată rezervele Institutului nostru de Emisiune în această direcție: situația încă neclară a băncilor, provocată de insolvența debitorilor, prin condițiunile anevoioase de lichidare a trecutului.

Această situație a împiedicat Institutul de emisiune să folosească mijlocirea băncilor particulare la punerea în circulație a creditelor.

În cazul când Banca Națională va aștepta să se scurgă termenele de lichidare din legea conversiunii, ca și cele de adaptare a băncilor la prescripțiile legii respective — nu sunt speranțe într'o schimbare mai vie a creditului.

De prezent, piața e stingherită enorm din lipsă de credite, încât ajutorarea ei este una din necesitățile cele mai vitale. Banca Națională trebuie să găsească un mijloc de a organiza creditul în raport cu dezvoltarea vieții economice, și atunci va îndeplini funcțiunea ei esențială.

De refacerea creditului depinde aproape întregul eșafodaj economic al României: Comerțul, industria, moneda, agricultura, etc. etc. Iar reînvierea acestora depinde de gestiunea, de soliditatea și de stabilitatea Institutului nostru de emisiune, care trebuie să rămână o instituție, în care să aibă toată încrederea nu numai cetățeanul acestei țări, ci și cetățenii și guvernele altor state.

Iată, o chestiune de cea mai mare însemnătate pentru viața economică a țării noastre, care trebuia adusă și soluționată în desbaterea celei de a doua adunare generală a Băncii Naționale, ce se va ținea în curând.

Asupra adunării generale de Duminecă nu insistăm, deoarece se cunosc — din relatările detaliate făcute de ziarele din Capitală — cauzele cari au dus la amânarea ei.

S'a putut totuși constata, indignarea ce a manifestat o bună parte a acționarilor, cari nu înțeleg să lase banca de emisiune a Statului la discreția luptelor politice.

Opinia publică așteaptă să dispară cât mai devreme luptele politice din sânul Băncii Naționale, pentruca adunarea generală ce se va ținea în curând, să poată urmări pe baze obiective, problema refacerii creditului, și să o soluționeze pentru interesul general al țării.

ION OPRÎȘ.

O lămurire.

În Revista „Administrația Financiară“ din Capitală No. 100 din 15 crt. pag. 52 a apărut un articol de dl Dr. Const. Enescu subdirector în Ministerul Finanțelor: „Forțele capitaliste în România“. În acest articol între altele se spune: „Băncile românești din Ardeal, grupate în asociația „Solidaritatea“ în frunte cu Banca „Albina“ din Sibiu au avut un mare rol național românesc sub stăpânirea românească. După întregirea țării acest grup a apărut însă ca grup concurent grupului liberal („Banca Românească“ etc. N. R.), care i-a dat o luptă crâncenă, (de aci dușmănia mare între partidul liberal și partidul național din Ardeal) răușind să-l învingă“.

Această afirmațiune dovedește o totală necunoaștere a stărilor reale, ceea ce ținem să rectificăm. Aproape toate băncile grupate în asociațiunea „Solidaritatea“, cel puțin 99%, au caracter apolitic de partid, sunt bănci naționale românești. Nu a fost și nu este nici o luptă între băncile românești din Ardeal și băncile liberale în frunte cu Banca Românească. Totdeauna a fost și este colaborarea cea mai perfectă între aceste bănci. De altfel interesele Băncii Românești sunt cu desăvârșire altele decât a majorității băncilor din „Solidaritatea“. Banca Românească servește marea industrie și marele comerț. Băncile „Solidarității“ în primul rând servesc țărănimea, și clasa mijlocie românească dela sate și orașele din provincie. Cu atât mai fără temei este afirmațiunea, că motivul principal al dușmăniei dintre partidul liberal și partidul național din Ardeal ar fi fost lupta între aceste două grupări de bănci românești. De altfel din asociațiunea „Solidaritatea“ fac parte o serie de bănci afiliate Băncii Românești, cum sunt „Arădana“ din Arad, Banca Română Sebeșană din Alba-Iulia, „Corvineana“ din Hunedoara, „Mureșiana“ din Reghin etc. Iar din Consiliul de administrație al „Solidarității“ face parte și dl Dr. Mihai Mărcuș, fost director și fost administrator al Băncii Românești.

Dela „Solidaritatea“.

Publicarea bilanşului anual.

Interpretarea art. 30 din Legea bancară.

Fiind întrebaşi din partea mai multor bănci membre cum este a se face publicarea convocării adunării generale şi a bilanşului anual, ţinem să precizăm următoarele:

În conformitate cu art. 30 din legea bancară şi art. 198 Cod. com. ung. (care corespunde la art. 178 Cod. com. rom.) bilanşul este a se publica de două ori. Conform art. 198 Cod. com. ard., care nu este abrogat prin art. 30 din Legea L. B., convocarea adunării generale şi bilanşul se va publica în termenul prevăzut de statutele băncii. (Deci înainte de adunarea generală nu e nevoie să se publice bilanşul în Monitorul Oficial, dacă Monitorul nu este organ de publicitate statutar). Iar conform art. 30 din Legea Bancară după ţinerea adunării generale se va publica numai bilanşul, aprobat de adunarea generală, în termen de maximum 15 zile dela data adunării generale în Monitorul Oficial, Buletinul superior bancar şi într'un ziar românesc dintre cele mai răspândite în localitatea sediului central al băncii.

În chestiunea aceasta am publicat deciziunile Consiliului Superior Bancar din 6 Februarie 1935 şi din 27 Martie 1935 în Revista Economică Nr. 11 din 14 Martie 1935 pag. 84—85 şi No. 20 din 18 Maiu 1935 pag. 164.

NOTĂ. Atragem atenţiunea băncilor membre, că Revista Economică publică **gratuit** convocarea şi bilanşul băncilor, cari sunt în ordine cu plata taxelor şi cotizaţiilor pentru „Solidaritatea“ inclusiv anul 1935.

CRONICA

Amânarea adunării generale a Băncii Naşionale. În urma unei discuşii vii, care a avut loc la adunarea Băncii Naşionale din 16 crt. în chestiunea valabilităţii procurilor şi a termenului de autentificare, s'a hotărât amânarea, pe o dată ce va fi fixată mai târziu, a adunării generale. „Universul“, scrie în această chestiune: „Discuşiile urmate într'c atmosferă neobişnuit de încărcată nu au fost menite să mărească prestigiul de care are atâtă nevoie primul nostru institut de credit.

De aceia hotărârea guvernatorului de a amâna adunarea generală, e considerată ca foarte nemerită

de toţi cei cari socotesc că până la data viitoarei adunări se va putea găsi soluţia cea mai potrivită cu interesele statului, creditul ţării şi prestigiul Băncii Naşionale“.

Data noii adunări a fost fixată pe ziua de 22 Martie 1936.

*

Comerţul cu Rusia sovietică. S'a încheiat acordul de plăţi între România şi Rusia care prevede condiţiile generale în cari se va face comerţul cu Rusia şi plata sumelor datorate.

Baza tratatului, e clauza naţiunii celei mai favorizate, adică fiecare ţară beneficiază de avantajile pe care ceialaltă ţară le-ar da unei alte ţări, după încheierea tratatului, în mod automat.

Importul din Rusia, se va plăti la Banca Naşională într'un cont special. Cu acest disponibil, Rusia poate cumpăra orice în ţară, fără ca să fie nevoie pentru asta de permis de export. Exportul în Rusia se poate face numai în limita acestui disponibil. Guvernul român se obligă a pune mărfurile sovietice într'o „situaţie cel puţin tot atât de bună ca şi produsele similare ale oricărei alte ţări“.

E interesant la ce acord rapid şi frumos am ajuns cu U. R. S. R., pe când cu alte ţări, avem tratative în fiecare lună şi tot nu se poate ajunge la nici un rezultat.

*

Impunerea cheltuielilor de urmărire la ipotecă. O hotărâre a Comisiunii centrale a timbrului stabileşte că la constituirea de ipoteci sunt impozabile şi sumele stipulate drept cauţiune pentru spese. Această cauţiune constituie o obligaţiune sub condiţie suspensivă, urmând să ia fiinţă în cazul când debitorul nu-şi execută la termen obligaţia.

Conform legii timbrului această cauţiune e deci impozabilă ca şi obligaţia principală. Părşile au însă dreptul ca potrivit cu art. 5, § 8 din lege să ceară restituirea în cazul când datoria a fost achitată la termen şi nu a dat naştere la spese.

(Decizia din 23 Ianuarie 1936)

*

Societăţi pentru extragerea aurului. „Transilvania Auriferă“, a hotărât majorarea capitalului dela 10 la 20 milioane. Această emisiune va fi preluată de capitalişti francezi şi englezi. Această societate, va începe exploatarea minelor sale în primăvara acestui an. O altă societate „Aur“, constituită anul trecut, a început montarea unei noi instalaţii cu o capacitate de 36 tone minereu pe zi. Prin această instalaţie, producţia societăţii se va urca la 10 kgr. aur fin, pe lună.

„VATRA“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj. — Sucursala în Moeiu.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Vatra”, societate pe acții în Cluj, se invită în sensul statutelor la

a XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cluj, la 16 Martie 1936, la orele 10 a. m., în localul institutului (Str. Regina Maria Nr. 47). În caz, că la această adunare nu s'ar prezenta numărul acționarilor cerut de statute, prin aceasta se convoacă adunarea generală, în sensul §-ului 23 din statute, pe ziua de 26 Martie 1936, la orele 10 a. m., cu aceeași ordine de zi.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de Administrație și censori despre rezultatul gestiunii anului 1935;
3. Deciziune asupra bilanțului anual, în baza acestor rapoarte, și darea absolutorului Consiliului de Administrație și censori;
4. Deciziune asupra împărțirii beneficiului net;
5. Statorirea marcelor de prezență pentru membri Consiliului de administrație și censori, precum și a cheltuielilor de călătorie;
6. Alegerea a doi membri ai Consiliului de administrație pe durata de 6 ani;
7. Eventuale propuneri;
8. Inchiderea adunării generale.

Domnii acționari, cari voesc să participe la adunarea generală, sunt rugați a-și depune acțiunile înainte de deschiderea adunării generale la cassa institutului, conform §-ului 19 din statute, cum și documentele de plenipotență. — Acțiunile se mai pot depune la toate institutele membre la „Solidaritatea”, dar cel mult până la 14 Martie 1936.

Din ședința plenară a Consiliului de administrație „Vatra”, ținută la 12 Februarie 1936.

Consiliul de administrație.

Activ.	Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1935.		Pasiv.		
	Lei	b.	Lei	b.	
Cassa : a) Numerar efectiv	1.324.743	—	Capital Social	5.000.000	—
b) Disponibil la B. N. R.	530	—	Fonduri de rezervă :		
		1.325.273	a) Rezervă statutară	686.179	—
Portofoliu de titluri : Titluri românești :			Fonduri de amortisment :		
a) Efecte publice			a) Pentru creanțe dubioase	403.013	—
val. nom. Lei 56.000	29.582	—	Fondul de pensii și ajutoare al funcționarilor	388.166	—
b) Titluri cotate la bursă			Fondul Cultural „Nicolae Ivan”	140.338	—
val. nom. Lei 52.500	26.495	—	Depuneri spre fructificare : Din țară :		
c) Titl. necotate la bursă			a) Pe livrete de economii pe termen	5.710.880	—
val. nom. Lei 486.500	286.940	—	Creditori : Din țară :		
Efectele Fond. Cult. „Nicolae Ivan”		343.017	a) La vedere	526.767	—
		79.400	Angajamente de reescont : In țară :		
Portofoliu de scont : Plătibil în țară :			a) La Banca Națională a României	130.450	—
a) Cambii fără garanții speciale	553.211	—	Dividende neridicate	21.697	—
b) Cambii garantate cu ipotecă	221.776	—	Conturi diverse	1.085.715	—
		774.977	Beneficiu net : Din anul curent	36.170	—
Din portof. de mai sus se află reescontat :					
a) Plătibil în țară	130.450	—			
Debitori : Din țară :					
a) Debitori garantați cu ipotecă	59.930	—			
b) Debitori garantați cu diverse					
garanții	201.875	—			
		261.805			
Debitori beneficiind de legea lichid. dat. din 7					
Aprilie 1934, cota rămasă		10.049.278			
Imobile : a) Necesare comerțului					
propriu și pentru funcționari	906.659	—			
b) Alte imobile	180.415	—			
		1.087.074			
Mobilier		1.000			
Conturi diverse		207.551			
		14.129.375			14.129.375

Conturi de ordine :

	Lei	b.	Lei	b.	
Depozite de titluri în păstrare	389.400	—	Depuneri de titluri în păstrare	389.400	—
Efecte reescontate în conversiune (cota rămasă)	1.774.632	—	Angajamente de reescont în conversiune	1.774.632	—
	2.164.032	—		2.164.032	—

Banca Centrală pt. Ind. și Com., soc. anon. în Cluj, str. Reg. Maria 1.

Activ.		Bilanț la 31 Decembrie 1935.		Pasiv.	
		Lei	b.		
Cassa :				Lei	b.
a) Numerar efectiv	2.944.719'—			Capital Social	50.000.000'—
b) Disp. la B. N. R. și C. E. C.	565.091'—	3.509.810'—		Fonduri de rezervă :	
Disponibil la bănci :				Rezervă statutară	12.352.526'—
a) În țară	312.168'—			Fonduri de amortisment :	
b) În străinătate	9.517'—	321.685'—		Rezerva specială pentru creanțe dubioase	1.200.000'—
Portofoliu de titluri :				Fond de pensii și ajutoare funcționarilor	9.863.789'—
Titluri românești :				Diferențe de curs nerealizate la portofoliu de titluri	366.341'—
a) Ef. publice v. nom. 511 000	279.928'—			Depuneri spre fructificare pe livrete de economii :	
b) Titluri cotate la bursă v. nom. 3.303 500	3.004.118'—			Din țară	
c) Titluri necotate la bursă v. nom. 6.270.200	1.378.450'—	4.662.496'—		a) La vedere	1.895.309'—
Din titl. de mai sus sunt angajate :				b) Pe termen	70.733.541'—
Efecte publice v. nom.	—			Creditori :	
Alte titluri v. nom. 255.000	—			Din țară :	
Portofoliu de scont :				a) la vedere	575.174'—
Plătibil în țară :				b) pe termen	26.607.742'—
a) Cambii fără garanții speciale 29.119.685'—	—	41.728.558'—		Angajamente de reescont :	
b) Cambii garantate cu ipotecă 12.608.873'—	—			In țară :	
Din portof. de mai sus se află reescontat :				a) La B. N. R.	34.208.810'—
Plătibil în țară 34.537.280	—			b) La alte instituțiuni	328.470'—
Debitori :				Cecuri și ordine de plată emise :	
Din țară :				Cu plata în țară	52.000'—
a) Debitori fără garanții speciale 92.409.771'—	—			Dividende neridicate	207.090'—
b) Debitori garanțați cu titluri 93.861'—	—			Conturi diverse	3.589.750'—
c) Debitori garant. cu ipotecă 104.691'—	—	92.608.323		Conturi tranzitorii	407.555'—
Debitori beneficiind de legea lichidării datoriiilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)	—	25.883.649'—		Beneficiul net	2.545.535'—
Participațiuni :					
In țară : La întreprinderi industriale	—	32.660.720'—			
Din particip. de mai sus sunt angajate titl. in v. n. 10.000.000	—				
Imobile :					
a) Necesare comerțului propriu și pentru locuințele funcț. 10.950.428'—	—	11.450.428'—			
b) Alte imobile	500.000'—				
Mobilier	—	287.254'—			
Conturi diverse	—	1.820.709'—			
		214.933.632'—			214.933.632'—
CONTURI DE ORDINE.				CONTURI DE ORDINE.	
Cauțiuni statutare	1.725.000'—			Deponenți de cauțiuni statutare	1.725.000'—
Deb. pt. avaluri și scrisori de gar. date de bancă :				Creditori pentru avaluri și garanții date de bancă	
In țară :	23.324.000'—			In țară	23.324.000'—
Efecte comerciale în gaj : In portofoliu	31.600'—			Deponenți de efecte comerciale în gaj	31.600'—
Cambii de circulațiune : In portofoliu	212.000'—			Deponenți de cambii de circulațiune	212.000'—
Efecte spre incasare	177.807'—			Remitenți de efecte spre incasare	177.807'—
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj. și gar. div.	77.027.635'—			Dep. de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și gar. div.	77.027.635'—
Titluri în gaj : In portofoliu	5.092.775'—			Deponenți de titluri în gaj	5.092.775'—
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	76.162.430'—			Deponenți de titluri și alte val în păstrare	76.162.430'—
Debitori de titluri împrumutate	46.000'—			Diverse titluri împrumutate	46.000'—
Acreditiv și diverse	15.613.446'—			Acreditiv și diverse	15.613.446'—
Efecte reescont în conversiune (cota rămasă)	54.871.732'—			Aranjamente de reescont în conversiune	54.871.732'—
	254.284.425'—				254.284.425'—
Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1935.		Credit.	
		Lei	b.		
Cheltuieli de administrație :				Dobânzi incasate :	
a) Salarii și indemnizații	4.529.617'—			a) Dela portofoliu de scont	2.859.565'—
b) Diverse	925.427'—	5.454.044'—		b) Dela debitori	9.477.775'—
Impozite și taxe	—	688.656'—		Comisioane incasate	1.076.729'—
Dobânzi plătite :				Venitul portofoliului de titluri	171.840'—
a) La depuneri	760.721'—			Venitul participațiunilor	869.198'—
b) La reescont	4.344.786'—			Venitul imobilelor	1.593.282'—
c) La alți creditori	281.898'—	5.387.405'—		Beneficii diverse	369.022'—
Comisioane plătite	—	67.002'—			
Amortizări :					
a) La creanțe dubioase	780.693'—				
b) La imobile și mobilier	138.784'—	919.477'—			
Diferența de curs :					
a) La portofoliu de titluri	443.151'—				
b) La diverse	1.605.280'—	2.048.431'—			
Pierdere la conversiune	—	758.686'—			
Dotarea fondului special pentru creanțe dubioase	—	548.175'—			
Beneficiu net	—	2.545.535'—			
C l u j , la 31 Decembrie 1935.		18.417.411'—			18.417.411'—

Director General: Ionel Comșa.
 CONSILIUL ADMINISTRAȚIEI: Valentin Poruțiu, președinte.
 Dr. Camil Delicau.

Director: Dr. Octavian Sglimbea.
 Dr. Leo Parasca.
 Dr. Ionel Pop.

Pentru contabilitate, exp. contabil: Ion Babeș.
 Dr. Leucan Gherman.
 Dr. Valeriu Moldovan.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.

C l u j , la 15 Februarie 1936.

Dr. Octavian Russu, președinte

Aurel C. Domșa.

Constantin Popp, expert contabil.

Nicolae Vasu.